

A környezetmérnök/környezettan szak elvégzéséhez szükséges alapismeretek elsajátítását segítő videóleckék a biológia, kémia, földrajz, fizika és műszaki alapismeretek tárgykörében

MŰSZAKI ALAPOK 7. HŐCSERÉLŐ BERENDEZÉSEK 1.

EFOP-3.4.4-16-2017-00015

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

HŐCSERÉLŐ BERENDEZÉSEK I.

EFOP-3.4.4-16-2017-00015

SZÉCHENYI 2020

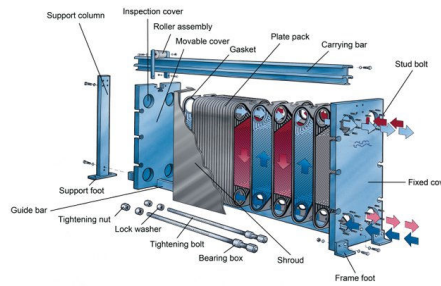
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Mint azt már eddigi tananyagok kapcsán is láthattuk, egy melegebb közeg a belső energiájának (pontosabban fogalmazva entalpiájának) egy meghatározott részét át tudja adni egy nála hidegebb közegnek hőátvitel formájában.

Az ilyen hőátviteli folyamatok egyik legjelentősebb készüléke a **hőcserélő**

Hőcserélők hőtechnikai alapösszefüggései

Hőmennyiség $Q = m c_p \Delta T \text{ [J]}$

Hőáram $\Phi = \frac{Q}{t} = \frac{m}{t} c_p \Delta T = q_m c_p \Delta T \left[\frac{\text{J}}{\text{s}} = \text{W} \right]$

Hőáramsűrűség $\varphi = \frac{\Phi}{A} = \frac{Q}{A t} = \frac{q_m c_p \Delta T}{A} \left[\frac{\text{J}}{\text{m}^2 \text{ s}} = \frac{\text{W}}{\text{m}^2} \right]$

A melegebb érintkező felület által leadott hőáram:

$$\Phi = \dot{q}_m c_p (T_1 - T_2)$$

Az átfolyó hidegebb közeg által felvett hő:

$$\Phi' = \dot{q}'_m c'_p (T_1' - T_2')$$

Az egyenletben c_p az adott közeg fajhője, T_1 a belépési hőmérséklet, T_2 pedig a kilépési hőmérséklet.

A felületi hőcserélők **alapegyenlete** tulajdonképpen a már ismertetett hőátbocsátási egyenlet:

$$\Phi = k A \Delta T_{\text{átl}}$$

Az egyenletben Φ az átszármaztatott hőmennyiség [W], k a hőátbocsátási együttható [W/m^2K], A jelenti a teljes hőcserélő felületet [m^2], $\Delta T_{\text{átl}}$ pedig a logaritmikus hőmérsékletkülönbséget.

Hőcserélők hőtechnikai méretezése

$$\Phi = \dot{q}_m c_p \Delta T \quad \longleftrightarrow \quad \Phi = k A \Delta T_{\text{átl}}$$

hőszükséglet *hőcserélő „teljesítménye”*

Számítási feladat

Ellenáramú hőcserélőben melegvizet hűtünk 80°C-ról 40°C-ra.

A víz tömegárama 2000 kg/h, átlagfajhője 4,18 kJ/kgK.

Hűtésre 10°C-s hideg vizet használunk, amely a kilépési oldalon 60°C-os, átlagfajhője 4,17 kJ/kgK.

Mennyi a meleg közeg által leadott hőmennyiség?

Óráként mekkora tömegű hűtővízre van szükség?

Megoldás

Írjuk fel a meleg közegre vonatkozó (elvonandó) hőáramot:

$$\Phi = \dot{q}_m(\text{meleg}) c_p (T_1 - T_2)$$

Behelyettesítve:

$$\Phi = \frac{2000 \text{ kg}}{3600 \text{ s}} 4,18 \frac{\text{kJ}}{\text{kgK}} (80 - 40) = 92,88 \frac{\text{kJ}}{\text{s}}$$

$\Phi = \Phi'$, tehát:

$$\dot{q}_m(\text{hideg}) = \frac{\Phi'}{c_p'(T_1' - T_2')}$$

$$\dot{q}_m(\text{hideg}) = \frac{92,88 \frac{\text{kJ}}{\text{s}}}{4,17 \frac{\text{kJ}}{\text{kgK}} (60 - 10)} = 0,44 \frac{\text{kg}}{\text{s}} = 1600 \frac{\text{kg}}{\text{h}}$$

TÉRJEN ÁT A KÖVETKEZŐ ANYAGRÉSZRE, VAGY ELLENŐRIZZE ISMERETEIT!

*„A Szegedi Tudományegyetem
kétségfejlesztő és kommunikációs programjainak megvalósítása a
felsőoktatásba való bekerülés előmozdítására és az MTMI szakok
népszerűsítésére”*

EFOP-3.4.4-16-2017-00015

A Szegedi Tudományegyetem kétségfejlesztő és
kommunikációs programjainak megvalósítása a felsőoktatásba
való bekerülés előmozdítására és az MTMI szakok
népszerűsítésére

EFOP-3.4.4-16-2017-00015

